

Frančkove Arkade

Spokojnost nedeljskega jutra sem namenil urejanju fotografskega nahrbtnika, kot običajno pa sem vsake toliko časa pogledal na mobilni telefon, ali je prispelo kakšno novo sporočilo. In res je bilo. Rok Dečman, načelnik AO Celje - Matica, je sporočil, da se je smrtno ponesrečil Franček Knez.

Od presenečenja mi je telefon skoraj padel na tla. Ker nisem mogel verjeti svojim očem, sem pogledal še enkrat, toda z močnejšimi očali, a žal, vsebina sporočila je bila nespremenjena.

Potreboval sem kar nekaj časa, da sem se umiril in dojel, da se je poslovil izjemen človek, gledano ne samo skozi alpinistična očala, saj je bil svetovna legenda (vsaj zame), tudi drugače. Kjer koli si ga srečal, si je vedno vzel čas zate, da te je poslušal, redko pa je govoril o sebi. Bil je izjemno skromen in v zadnjem času daleč stran od raznih medijev, pomembna sta mu bila družina in plezanje. Pred kratkim se je upokojil, toda usoda je hotela drugače, kot bi si želel.

Čez čas sem poklical Jožeta Zupana, njegovega dolgoletnega soplezalca, s katerim sta skupaj začela alpinistično pot, hkrati pa sta oba prihajala iz Rimskih Toplic. Jožek, kot mu tudi pravijo prijatelji, mi je povedal, da se je ponesrečil v svojem plezališču Arkade (tako jih je poimenoval Franček), ki so oddaljene od njegovega doma komaj pol ure peš. Zaupal mi je, da se nesreča domnevno ni zgodila zaradi plezanja, temveč pri nabiranju zemlje, ki jo je pri domu potreboval za svoje rožice. Takoj sem povezal nesrečo s podobno usodo znanega francoskega alpinista Lionela Terraya (mnogi poznajo njegovo knjigo *Osvajalci nekoristnega sveta*), ki je sklenil svojo izjemno bogato plezalsko pot v Vercorsu pri nekoliko lažjem vzponu na Gerbier. V ponedeljek sem izvedel, da je pogreb že naslednji dan, 10. oktobra 2017, ob 16.30 v Rimskih Toplicah. V teh dneh je bilo kar nekaj klicev prijateljev, ki so vedeli za njino poznanstvo, da bi zvedeli kaj več o tej nesreči. V torek popoldan, po kosilu, sva se s prijateljem Binetom Javernikom odpeljala proti Rimskim Toplicam. Vožnja je bila sicer mirna, toda venomer so mi misli uhajale k Frančku in njegovi knjigi *Ožarjeni kamen*, s pomočjo katere lahko začutiš njegovo veličino, čeprav ga ne poznaš. Že doma sem sklenil, da bom napravil kakšno fotografijo pogreba. Bal sem se, da me bodo izdala čustva, ki bi lahko ogrozila moje fotografiranje. Domneval sem, da bo na pogrebu veliko ljudi, zato sva se zapeljala skoraj do cerkve v Šmarjeti, kjer je manjše parkirišče. Pot do pokopališča je sicer kratka, toda ko se greš poklonit prijatelju na njegovi zadnji poti, ni prijetna.

Pred mrliško vežico se je vila dolga vrsta ljudi, ki so čakali, da se poslovijo od Frančka in da izrečejo Andreji

(ženi) in Anji (hčerki) oziroma sorodnikom sožalje. Prihajali so številni prijatelji, znanci – od daleč in blizu. V zraku je bilo čutiti takšno Frančkovo energijo, da jo težko opišem. Sama žalna slovesnost je bila spontana, govori preprosti in razumljivi, vendar so segali globoko v dušo. Zadnji od govorcev, Miha Lampreht, je govoril s takšno ganjenostjo, da so tudi mnoge moške duše zatrepetale. Pred odprtim grobom se je zgodil finale, ko je Frančkov prijatelj, Mišo Mihelj, zapel pesem Aleluja Leonarda Cohena v slovenski verziji. Dobil sem občutek, da od ganjenosti niso jokale samo ženske in moški, temveč tudi drevesa in bližnje Borovke, kjer je Franček veliko plezal, ter tudi nebo, čeprav je bilo lepo vreme. Mišota so spremljali s petjem pevci in številni prisotni na pogrebu.

Ves prežet z bolečino nisem bil v stanju, da bi nato s plezalskimi prijatelji in znanci šel v gostilno, temveč sva se z Binetom odpeljala v Celje in blizu doma v lokalu mirno popila vsak svojo pijačo.

V naslednjih dneh sem si zelo želel obiskati Frančkove Arkade, kjer se je ponesrečil. Moram reči, da je minilo kar nekaj časa, da sem dobil pravo osebo, ki mi je bila pripravljena pokazati, kje je to plezališče. Primož Oberžan stanuje v neposredni bližini in je bil pripravljen priti pome v Marija Gradec, od koder sva se peljala do njegovega doma. Kakšno srečo sem imel glede izbire prave osebe, sem spoznal kasneje, ko me je vodil do plezališča. Njegova umirjenost in pozitivna energija sta me vodili v Frančkovo "svetišče", ki ga je oblikoval in urejal že 30 let. Prijatelja sem sicer poznal kot velikega perfekcionista, toda videnje je presegalo vsa moja pričakovanja. Frančkove Arkade so napravljene s takšno ljubeznijo in tako pedantno, da si je težko zamisliti. Pod stenami so tlakovane stopnice, kot da bi gledal rimsko ali inkovsko cesto, na določenih mestih lahko vidiš posebej izbrane kamne, ki krasijo ta prostor. Številne smeri, ki se vijejo po njegovem plezališču, so vzorno opremljene in poimenovane. Določeni predeli na tem območju kažejo domnevne znake staroslovanskega svetišča.

Na žalostni dogodek je spominjal kamniti oltarček, kjer so bile sveče, cvetje in drugi sakralni predmeti, ki

jih običajno srečujemo na pokopališčih. Kot zanimivost lahko omenim, da je ravno nad oltarčkom v steni bujno cvetela ena od zvončnic, kar lahko označim kot posebnost.

Primož me je nato odpeljal še do pravkar dokončane Frančkovega bivaka nad steno, da bi mu lahko služil za shranjevanje opreme, počitek oziroma za umik pred morebitnim slabim vremenom. V sam bivač nisem stopil, kajti nepovabljen nisem želel vdirati v njegovo kraljestvo. V plezališču sem napravil kar nekaj posnetkov, da bi dostojno ohranil, v kakšnem stanju sem spoznal kraj, kjer je imel Franček svoj drugi dom. Po dobri uri sva zaključila z ogledi in pri Primožu doma še malce posedela in pokramljala. Nato sem se odpeljal na Frančkov dom v Lahomnem pri Mariji Gradcu, kjer sta me sprejeli Andreja in Anja. Med drugim sta mi povedali, da je Franček preplezal kar 1016 prvenstvenih smeri po Sloveniji, Evropi in po svetu (nepojmljivo za navadne smrtnike), vseh smeri pa je nanizal 7507. Vse to ga ne uvršča samo v slovenski, temveč tudi v sam svetovni vrh.

Moje poznanstvo s Frančkom seže v leto 1976, ko sem prišel v alpinistično šolo v Celju. Prvič sva se navezala na vrh septembra 1976, ko sva želela preplezati smer Modec-Režek v Štajerski Rinki. Spominjam se, da je bilo zelo mrzlo in od gredine je bila stena zasnježena in poledenela. Prsti na rokah so mi otrdeli, zato sem le s težavo plezal. Kakšno olajšanje me je prevzelo, ko sva izplezala iz stene. Nato je bilo obdobje, ko sva se videvala in plezala v plezališčih. Leta 1991, ko sem se pripravljal na odpravo v perujske Ande, so se najine poti večkrat prekrizale. Poleti sva preplezala mojo najtežjo kopno prvenstveno smer z imenom Kaviar, ki je

pred ostenjem Križevnika, pozimi pa nama je uspelo preplezati kar tri ledne prvenstvene smeri. Prva je bila Skušnja v Rjavčkem vrhu, ki je zahtevala od mene veliko truda, čez en dan še ledenega lepota Akvamarin, ki je v bližini poti na Klemenčo jamo. Krona mojega alpinističnega staža je bila Ledenka, ki je med Štajersko Rinko in Križem. 3. marca 1991 smo Franček in Andreja Knez, Joco Razpotnik in moja malenkost preplezali to, zame najtežjo zimsko ledno smer, ki me je zaznamovala za celo življenje.

Ledenka¹

Ko takole udobno in varno sedim doma v naslanjaču in premišlujem o gorah, se spomnim svojega najtežjega vzpona v Ledenki. Od takrat je preteklo že nekaj časa, toda spomin nanj mi bo ostal še dolgo.

Mogoče ni prav, da te vrstice pišem ravno jaz, ki sem bil pri vsej stvari kot ubogi statist. Alfa in omega vsega početja je bil Franček Knez. Midva z Jocem sva bila le na pravem mestu ob pravem času. Da pa ne bi bilo pomote, moram dodati, da sva morala dati vse od sebe. Grapa med Štajersko Rinko in Križem je že dolgo burila apetite mnogim alpinistom. Ravno tisto zimo sta jo imela namen preplezati dva ljubljanska alpinista, kar sem izvedel kasneje. Poleti je to mokra, krušljiva rdeča grapa, ki ravno ne vabi, da bi tam telovadil. Pozimi, ko zamrzne, pa je nekaj čisto drugega. Mislim, da gre za eno najdaljših lednih smeri pri nas. Franček mi je nekoč zaupal to skrivnost in mi namignil, da jo razrešiva. Dolgo sva se že poznala in med nama se je stekala nit prijateljstva, kar mi veliko pomeni. Zato kakšnega

Frančkove Arkade
Foto: Franci Horvat

¹ Povzetek iz knjige *Timšel*, Franci Horvat, Antika, 2014.

Ledenka leži med
Malo in Štajersko
Rinko.
Foto: Franci Horvat

premišljevanja ni bilo. "Grem!" je bil moj odgovor. Dogovorila sva se za zadnji konec tedna v februarju. Ker pa so bile v smeri zelo slabe razmere, sva plezanje preložila za teden dni. Tedaj sta se nama pridružila še Joco in Frančkova žena Andreja. Tako smo se vsi štirje dobili v soboto zvečer v zimski sobi na Okrešlju. Pripravili smo si nahrbtnike in precej zgodaj legli k počitku, kajti čakal nas je dolg dan. Kar nisem mogel zaspiti, preveč sem bil razburjen. Strah me je bilo, česar si nisem upal povedati Jocu, še manj pa Frančku. Premetaval sem se po pogradu. Štel sem ovce, kamele, bike, toda spanca ni bilo od nikoder. Ko sem malce odplaval, me je zbudil Franček, rekoč, da bom še smrt preupal.

Ura je bila že štiri zjutraj. Treba je bilo na lestev, ki ji ni bilo videti konca, obenem pa nisem vedel, kako je s

klini. So vsi na svojih mestih ali kakšen manjka? Z Jocom sva bila kar hitro pripravljena in sva že tekla za kolegoma. Čez čas se je Franček začudil, zakaj ima Joco vrv okoli rame. Ugotovili smo, da so naše vrvi v nahrbtniku in da jo je vzel Madžarom, ki so ravno tako spali v zimski sobi. Seveda je moral vrv vrniti, ostali pa smo počasi odšli po zmrznjenem srencu proti vstopu. Nad nami so mežikale zvezde in se tiho pogovarjale. Ko bi jih razumel, bi že takrat verjetno vedel, kaj nas čaka v steni. Tako pa ...

Kolega je bil kaj kmalu za nami. Do vstopa smo prispeili precej hitro, v dobri uri. Razmere so bile odlične. Navsezadnje smo se in Franček je že zdijval po grapi navzgor. Težave na začetku niso bile prehude, zato smo kar hitro napredovali. Grapa je postajala vse bolj strma, med tem pa se je že popolnoma zdanilo. Zaradi severne

Alpinistična kronologija dosežkov Frančka Kneza

1977

- Zahodne Alpe: štirje izjemni vzponi v samo desetih dneh: prvenstveni vzpon v severni steni Grandes Jorasses (ED-), prvi enodnevni vzpon po smeri Mrtvaški prt (TD+) v isti steni, druga ponovitev Ameriške diretissime (VI, A3) v izredno slabem vremenu ter vzpon v steni Grand Charmoza.
- Štajerska Rinka: prva zimska ponovitev smeri Modec-Režek.

1978

- Andi (Peru): ponovitev ameriške smeri v Hauscaranu (6768 m).

1979

- Everest (Nepal): prvenstvena smer po zahodnem grebenu. Dosežena višina 7700 m.

- Jalta (Sovjetska zveza): svetovno prvenstvo v hiotrostnem plezanju, doseženo 3. mesto.

1980

- z različnimi soplezalci je preplezal nekaj najbolj znanih slapov v Logarski dolini in tudi najtežjega med njimi, veličastno previsno Čašo.
- Opravil je številne solo ponovitve v slovenskih gorah.

1981

- Lotse (Nepal): vzpon v južni steni do roba stene (8200 m).
- V slovenskih in tujih gorah je preplezal še 45 drugih prvenstvenih smeri.
- Solo ponovitve v naših gorah: Švajgelj-Zupan, Razmojstranških ververic in Skalaška (v sestopu) v štirih urah in pol.

lege vanjo le redko posije sonce. Temu primerno je v steni tudi sveže. Ves čas me je skrbela ledena sveča, ki nikoli ne zmrzne do tal. Ko smo priplezali v njeno bližino, sem videl, da ji do tal manjka dobrih trideset metrov. Če bi zamrznila, bi je bilo za dobrih šestdeset metrov. Gledal sem svečo, kot da bi hotel, da bi zrasla do tal in nam olajšala vzpon. Toda Franček je krenil na desno pod krušljiv previs. Kamorkoli si pogledal, je bilo vse tako naloženo, da je bila groza. Vedel sem, da bo ta previs ključ naše smeri. Midva z Jocem sva imela stojišče malce stran od tega previsa na varnem mestu, Andreja pa je varovala ravno v vpadnici našega plezanja. Kolega je zabil prvi klin v previs, nato še enega in še enega ...

Čistil je steno in spet zabijal, počival ter se pomikal više. Pravo garaško delo, ki je za navadne smrtnike komaj razumljivo in dojemljivo. Med tem pa so izstrelki padali po Andreji. Minila je ura, dve, iztekala se je že tretja. Kolega je priplezal v območje, kjer ni bilo razpok, da bi zabil dober klin. Vzel je sveder v roke in začel vrtati. *Tok tok*, mi je odmevalo po ušesih. Sveder je šel v skalo le po milimetrih. Ko telo vse bolj sili navzdol, ker so stopi majhni, je vse še na meji možnega. Luknja je bila gotova, manjkalo je samo še svedrovec in ključ smeri bi imeli v roki. Na žalost pa se je vsa stvar zasukala. Franček je ugotovil, da so mu iz žepa padli čepi, ki so ključnega pomena pri svedrovcih. Bilo je kar nekaj hudih besed, toda predaja še ni bila podpisana. Spet se je zapodil naprej, iskal razpoko, v katero bi lahko zabil klin, ki bi nas pripeljal na poševo poličko

pri sveči. Po nekaj poskusih mu je le uspelo zabiti slab klin, nato malo više še dober klin.

Med tem časom, ko se je bojeval s steno, sem popolnoma pozabil na svoje noge. Kar pošteno me je zeblo kljub dvojnemu čevljevju. Tako dolgo sem brcal v skalo, da sem spet začutil prste. Še nekaj metrov in že je bil Franček na polički, ki si tega imena sploh ne zasluži. Kasneje mu je služila le toliko, da se je preobul iz plezalnika v čevlje in si nataknil dereze. Zdaj je bila na vrsti Andreja. Kar verjeti nisem mogel, da je tako urno splezala ta zoporni previs. Nato sem prišel na vrsto jaz. Na nogah sem imel dereze, vrv pa je šla po stropu nad mano. Ves pogum in odločnost sta odplavala proti Mrzli gori. Nekako se nisem mogel odločiti. Franček, ki me je varoval, je prekinil moje dvome. "Gremo, gremo!" je bilo slišati nad mano, kot da bi glas prihajal iz onstranstva.

*Knez v slapu
Akvarin nad
Logarsko dolino
Foto: Andreja
Knez*

Priznanja in nagrade:

- odprava na Everest leta 1979 je bila odlikovana z redom zaslug za narod,
- priznanje za ekipo leta,
- odprava Lotse leta 1981 je bila odlikovana z redom zaslug za narod,
- Bloudkova nagrada (1984),
- medalja zaslug za narod (1984),
- več priznanj in pohval Planinske zveze Slovenije,
- Red za zasluge (2010).

1982

- Andi (Peru): trije prvenstveni vzponi v steni Pisca, Chachraraja in Chopicalqui.
- Prva zimska ponovitev smeri Šlosarske in Direktne na Črni graben v Triglavu.
- Paklenica (Hrvaška): udeležba na mednarodnem srečanju alpinistov; prelomnica v prostem plezanju pri nas, saj se je potem začelo širiti tudi v naših stenah.
- Uspel mu je dotlej najhitrejši vzpon čez steno Eigerja (6 ur, solo), ki je obveljal še dolgo časa.

1983

- Yosemite (Združene države Amerike): prvenstveni vzpon v El Capitanu in v steni Yosemite Falls.
- Patagonija (Argentina), Fitz Roy: prvenstvena smer.

- Dvema odpravama navkljub je tega leta opravil 315 vzponov, od tega kar 107 prvenstvenih.
- V dveh dneh je preplezal 19 prvenstvenih smeri skupaj z Janezom Jegličem - Johanom in Silvom Karom.
- Dru: Solo ponovitev Bonattijeve smeri.
- Matterhorn: Trije mušketirji, prvenstveni vzpon.

1984

- Čo Oju: poskus v južni steni, dosežena višina 7700 m.
- Težke proste ponovitve smeri (Golarjeva peč: Orlovska smer) in prvenstveni vzponi v naših gorah (Šite: Diretissima, Prisojnik: Ajdovska deklica).

1985

- Jalung Kang 8505 m (Nepal): vzpon v severni

Kumbutse (6640 m),
vrh, ki ga je 13. maja
1979 prvi dosegel
Franček Knez.
Posnetek od tabora 1
na Lo La.
Foto: Tone Škarja

steni in številne nove smeri v naših gorah.

- Prvenstvena smer Fortuna v severni steni Eigerja.
- Težki prvenstveni vzponi doma: Diretissima v Sfingi, Jubilejna (Triglav), Črna zajedra, Algebra (Travnik), Nejčeva (Ojstrica).

1986

- Patagonija (Argentina), Cerro Torre: nova smer v vzhodni steni – Hudičeva Diretissima (ABO, 7a+, A3, 90°, 1150 m).
- Patagonija (Argentina), Torre Egger: nova smer v jugovzhodni steni – Psycho Vertical (ABO, 6c/A3, 90°, 950 m).
- Patagonija (Argentina), El Mocho: nova smer v severni steni – Grey-Yellow Arrow (ED, 7a+/AO, 500 m).
- Številni težki prvenstveni vzponi v Križevniku.

1987

- Pakistan, Trango Tower (6239 m): Slovenska

Zagnal sem se v previs. Dereze sem zataknil v zanke in se potegnil višje. Prepel sem vrh in nadaljeval. Telo je viselo, roke so segale proti klinom. Moči so mi pohajale, ko sem se vlekel čez odurni predel. Želel sem si biti polž, da bi se prilepil na steno. Toda to mi ni bilo dano. Franček mi je malo pomagal z vrvjo, da mi je šlo lažje. Sopel sem, pihal in se tresel, ko sem bil na stojišču. Šele tedaj sem dojel, kakšno delo je opravil. Franček se je odpravil v svečo, jaz pa sem varoval Joca. Imel je zoprno nalogo, kajti izbiti je moral kline. Kar precej se je namučil, da je v glavnem počistil steno. V sveči je vsa stvar potekala malce hitreje, toda previdnost ni bila odveč. Kar oddahnili smo si, ko smo ga slišali, da je na stojišču. Tudi tokrat je šlo Andreji dobro, spet sem bil na vrsti jaz. Po polički sem splezal do sveče. Pripravil sem si cepin in ledeno kladivo. Ko sem orodje zapil v svečo, si še dihati nisem upal. Imel sem občutek, da se bo odlomila in mi onemogočila vzpon. Toda nič takega se ni zgodilo. Zaplezal sem v led, ki je bil popolnoma navpičen. Po desetih metrih me je tako navilo, da skoraj nisem mogel držati cepina v roki. Z zadnjimi

Število preplezanih smeri Frančka Kneza po letih:¹

1974 (38), 1975 (9), 1976 (71), 1977 (115), 1978 (135), 1979 (153), 1980 (185), 1981 (169), 1982 (224), 1983 (306), 1984 (101), 1985 (114), 1986 (125), 1987 (31), 1988 (131), 1989 (236), 1990 (131), 1991 (48), 1992 (89), 1993 (27), 1994 (43), 1995 (82), 1996 (105), 1997 (256), 1998 (268), 1999 (138), 2000 (170), 2001 (180), 2002 (243), 2003 (277), 2004 (228), 2005 (244), 2006 (244), 2007 (220), 2008 (258), 2009 (166), 2010 (256), 2011 (312), 2012 (210), 2013 (304), 2014 (301), 2015 (115), 2016 (255), 2017 (169).

Vseh skupaj: 7507, od tega 1016 prvenstvenih.

¹ Podatek, pridobljen od družine Frančka Kneza.

smer, prvenstveni vzpon (IX-).

- Pakistan, Broad Peak (8047 m): prvenstvena smer v sestopu.

1988

- Garhwal (Indija), šesttisočak Meru: dva prvenstvena vzpona (do IX-).

1989

- Garhwal (Indija), Bagirati II: Rolling Stones (VIII+), prvenstveni vzpon.
- Planja: Bodeča neža (VIII+), prvenstveni vzpon.

1990

- Velika Cina: prvenstvena smer Moč misli (IX).
- Picolissima: Ubijalec (VIII+).
- Klemenča peč: Mali princ, prvenstveni vzpon.

1991

- Ledenka (Kamniško-Savinjske Alpe): ena naših najzahtevnejših ledno-kombiniranih smeri.

močmi sem se nekako privlekel do Frančka. Ta se mi je smejal, kot da ne bi razumel moje stiske. Končno sem se umiril in varoval kolega. Tudi on se je precej namučil, da je priplezal do mene. Sledil je lažji raztežaj po snegu. Naslednji trije pa so spet bili zelo strmi. Zopet so mi pošle moči. Nekaj časa sem visel kot klobasa na podstrešju. Frančkova spodbuda mi je vlila novih moči.

Tudi trma mi je prišla na pomoč, da sem zabil cepin, nato še ledno kladivo ter se potegnil navzgor. Ko sem mislil, da sem čez, se mi je izpulil cepin, ki je bil moj najslabši del opreme. Zopet sem visel. Jeza, ki me je prevzela, mi je dala takšno moč, da sem do konca raztežaja splezal brez počivanja. Mislim, da česa tako težkega še nisem plezal. V kotlu je strmina popustila. Sneg je zamenjal led. Tu smo napravili dve navezi, kajti bili smo že zelo pozni. Začelo se je temniti, mi pa smo bili še kar v steni. Hiteli smo, kolikor se je dalo, ko nas je ustavila izstopna stena. Napravili smo navezo in prečili na desno, proti malemu sedelcu. Še dobro, da je bila tema, da nisem videl, kod plezam. Do roba stene smo imeli še raztežaj. Ker je bila tema kot v rogu, sem za trenutek pomislil, da bomo morali prespati v steni. Toda na srečo se to ni uresničilo. Franček je po krušljivi prečki priplezal do opasti, ki nas je še ločila do roba stene. Začel je kopati kot krt. Česa se je takrat držal, mi ne bo verjetno nikoli znano. Opast je bila prebita in že nam je izginil za rob. Drug za drugim smo prisopihali za njim. Ko smo bili že na ravnem, se mi je odpela dereza. Kar streslo me je, ko sem pomislil, da bi se mi to lahko zgodilo v smeri.

Veseli smo bili, da smo uspeli. Stisk rok in luna v očeh. Ura je bila nekaj čez osem zvečer, pa še nedelja povrh. Nekaj malega smo pojedli in se odpravili v dolino. Ko sem sestopal, sem vse bolj zaostajal, kajti šele tedaj sem začel dojemati početje v steni. Nama z Jocem je bila ta smer nekakšna vstopnica za perujske Ande.

Franček, hvala ti in naj ti bo zemlja lahka, tvoj duh pa je zagotovo v tvojih Arkadah, kjer si bil tako rad. ●

- Večje število športno plezalnih vzponov in novih smeri v Julijskih Alpah.

1992

- Triglav: prvenstvena smer Korenina (VIII+).
- Marmolada: več prvenstvenih smeri v tej mogočni dolomitski steni.

1993

- Ojstrica: prvenstvena smer Izziv VIII+.
- Marmolada: Atomski čas, spominska smer Slavca Svetičiča (VIII+, A3)
- Golarjeva peč: prvenstvena smer Nebeški zvonovi (VIII+).

2005

- Ute: prvenstvena smer Čisti um (VIII).

2006

- Krajše stene in prvenstvene, športne smeri v njih.
- Rožni venec, Ute (VII).
- Črna poč, Savinjske Alpe, Knez/Oprešnik

2007

- Smer Janeza Jegliča, Ute (VIII).

2008

- Sivo nebo, Ute (VII+).

2009

- Prvenstvene smeri v zahodnem delu severne triglavske stene.
- Pavletov steber, Ute (VII+).

2010

- Konjska glava, Ute (VI, VII-).

2011

- Serija (II) prvenstvenih smeri v zahodnem delu severne triglavske stene.

2014

- Katedrala, Desna, Žlebiči ... Ute.

Bivak v južni steni

Čo Oja leta 1984

Foto: Marjan Frešer